

1.1 ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

ที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอกุศุม ห่างจากอำเภอกุศุมประมาณ 8 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดยโสธร ประมาณ 45 กิโลเมตร

ขนาดพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด มีพื้นที่ 73 ตารางกิโลเมตร (45,625ไร่)

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด ส่วนใหญ่เป็นที่ราบมีหนองบึง ลำห้วยอยู่ทั่วไปลักษณะของดินในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด เป็นดินร่วนปนทรายปัจจุบันใช้ประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรมโดยเฉพาะการทำนา สภาพป่าในปัจจุบัน จะพบเฉพาะที่เป็นพื้นที่ป่าสาธารณะ(ป่าช้า) และป่าเบญจพรรณ

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุม มี 3 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม เนื่องจากเป็นฤดูที่ต่อจากฤดูหนาว ดังนั้นอากาศจึงเริ่มอุ่นขึ้นเมื่อเริ่มฤดู และอุณหภูมิของอากาศ จะเพิ่มมากขึ้น จนถึงร้อนที่สุดประมาณ สัปดาห์สุดท้ายของเมษายน หลังจากนั้นอุณหภูมิของอากาศจะลดลง เมื่อเริ่มฤดูร้อน อาจมีฝนบ้างเล็กน้อยและนานๆ ครั้ง ซึ่งเป็นฝนที่เกิดจากการพาความร้อนของอากาศ แต่ความชื้นในอากาศขณะนั้นมีน้อย จึงทำให้ฝนตกเพียงเล็กน้อย ในช่วงปลายฤดูร้อนจะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งมีอากาศร้อนและมีความชื้นสูง จึงทำให้เกิดฝนเนื่องจากการพาความร้อนของอากาศมีมากและหนาแน่นขึ้นเรื่อยๆ เมื่อมีฝนตกมากขึ้นมีผลทำให้อากาศ ในช่วงหลังของฤดูร้อน ไม่ร้อนเพิ่มขึ้น หรือจากเดือนเมษายน แต่คนเราอาจรู้สึกร้อนอบอ้าวเนื่องจากความชื้นในอากาศสูง

2. ฤดูฝน ตามปกติจะเริ่มตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนตุลาคม มีระยะเวลาประมาณ 6 เดือน โดยทั่วไปแล้วจะมีลักษณะแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน เป็นฝน ที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดเข้าหาแนวร่องความกดอากาศต่ำ(อากาศร้อน) ที่เคลื่อนตัวจากทางใต้ไปทางตอนใต้ของประเทศจีน ในช่วงนี้มักจะมีฝนทิ้งช่วง ส่วนช่วงหลังเป็นฝนในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม เป็นฝนที่เกิดจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดเข้าหาแนวร่องความกดอากาศต่ำ ที่เคลื่อนตัวลงทางใต้อย่างช้าๆ ทำให้ฝนในช่วงนี้มีปริมาณค่อนข้างมากและมีการกระจายตัวค่อนข้างสม่ำเสมอว่าฝนในช่วงแรก และอิทธิพลของพายุหมุน (พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน หรือพายุไต้ฝุ่น) ที่เกิดในทะเลจีนใต้ ทำให้เกิดลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังแรง พัดนำเมฆฝนให้มาตกมากขึ้น ในช่วงเดือนตุลาคม ร่องความกดอากาศต่ำจะเคลื่อนตัวผ่านไปอย่างใต้ของจังหวัดยโสธร ในช่วงนี้จะมีฝนตกบ้างแต่ไม่มาก

3. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นฤดูที่มีอากาศหนาวและแห้งมาก เนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัดมาจากภาคพื้นทวีปเอเชียตอนบนซึ่งมีลักษณะอากาศที่แห้งและหนาวเย็น พัดไปสู่นิวร่องความกดอากาศต่ำ ที่อยู่ทางใต้ลมมรสุมนี้ จะพัดเข้าสู่ประเทศไทย

ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนภาคอื่นๆ เมื่อหมุดอิทธิพลของลมมรสุมนี้ อากาศก็จะหายหนาว ในช่วงต้นฤดูหนาว เมื่อลมมรสุมนี้พัดเข้ามาในขณะที่อากาศยังมีความชื้นสูงลมมรสุมนี้อาจทำให้ฝนตกได้บ้างเล็กน้อยเนื่องจากแนวปะทะของอากาศหนาวหรือเกิดแนวปะทะอากาศอุ่นตามโอกาส

1.4 ลักษณะของดิน

พื้นที่ในจังหวัดยโสธร มีลักษณะต่างๆ โดยเป็นดินปนทราย 306,899 ไร่ หรือร้อยละ 11.79 ของพื้นที่จังหวัด ดินเค็ม(ปานกลางและน้อย) 140,255 ไร่ หรือร้อยละ 5.39 เป็นดินตื้นปนกรวดและดินภูเขา 68,117 ไร่ หรือร้อยละ 2.62 และตามข้อมูล กชช.2ค มีจำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหาคุณภาพดิน ระดับมาก จำนวน 270 หมู่บ้าน ระดับปานกลาง 241 หมู่บ้าน รวมเป็น 511 หมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 57.74 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ถือว่ามีปัญหาเรื่องดินค่อนข้างมาก

1.5 ลักษณะของไม้/ป่าไม้

จังหวัดยโสธรมีป่าสงวนแห่งชาติเป็นจำนวน 27 ป่า เป็นพื้นที่ประมาณ 712,500 ไร่ ประมาณร้อยละ 27 ของพื้นที่จังหวัด ป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง และป่าดงดิบแล้ง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอกุตุชุม

2.ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง เดิมพื้นที่ตำบลกำแมต อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ขึ้นตรงต่ออำเภอลุมพุก (ปัจจุบันคืออำเภอคำเขื่อนแก้ว) จังหวัดอุบลราชธานี ในปีพุทธศักราช 2468 และขึ้นตรงต่อตำบลไผ่ อำเภอ ยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี (ปัจจุบันตำบลไผ่คืออำเภอทรายมูล) และในปีพุทธศักราช 2494 ได้ยกฐานะบ้านกำแมต เป็นตำบลกำแมต อำเภอยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี

องค์การบริหารส่วนตำบลกำแมต ได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลกำแมต เมื่อวันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2540 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2539 ซึ่งปัจจุบันตำบลกำแมต มีหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบจำนวน 18 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำแมต
1	กำแมต	นายองอาจ โคตรสมบัติ	นายพิทักษ์ บุญทวี
2	หัวงัว	นายสงกรานต์ จันทร์เหลือง	นายวัชรนา นาริวงษ์
3	โนนยาง	นายกฤษฎา สุริยันต์	นายโอปิง เบื้องบล
4	กุดหิน	นายประนมพร เทศไทย	นายชาติรี อ่างแก้ว
5	หนองเหี้ย	นายประสาทร ช่างไชย	นายยี มาตขาว
6	หนองตาไก้	นายสังเวียน กันภัย	นางอวยพร ไตรยสุทธิ์
7	กำแมต	นายณัฐวุฒิ วงษ์สว่าง	นายสมชาย วงศ์สว่าง
8	คำเอ็นอ้า	นายคำภาส ไตรยสุทธิ์	นางไพจิตร เข็มพันธ์
9	หัวงัว	นายบุญถม สมานพงษ์	นายสุทัศน์ พิลาน้อย

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด
10	โคกสวาท	นายดุสิต คำยาว	นายไพบุลย์ แก่นจำปา
11	โนนยาง	นายสวาท ศรีวงษ์ราช	นายพวง กระเบา
12	แสนศรี	นายจรรยา ทองใบ	นายบวร ทอวใบ
13	ห้วยค้อ	นายวิฑูรย์ สุนทรธา	นายประดิษฐ์ ทุมโหมง
14	ห้วยจั่ว	นายบุญเพ็ง ผลดา	นายอนันต์ ศิลปึกษา
15	กุดหิน	นายสุวิทย์ ทาลุน	นายสมพร พันธุ์เลิศ
16	กำแมด	นายเทียมจันทร์ เข้มทอง	นายวัชรินทร์ วงษ์คำจันทร์
17	โนนยาง	นายศักดิ์ดา ทองน้อย	นายวรวิฑูรย์ คุณุ
18	หนองเหี้ย	นายประดิษฐ์ เข้มพันธ์	นายประกาย ทองใบ

อาณาเขต องค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด ตั้งอยู่ทิศตะวันออกของอำเภอกุดชุม โดยมี อาณาเขตดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอาณาเขตของตำบลโนนเปือย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอาณาเขตของตำบลโคกนาโก อำเภอป่าดิว จังหวัดยโสธร
- ทิศใต้ ติดต่อกับอาณาเขตของตำบลหนองเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอาณาเขตของตำบลนาโสน อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

2.2 การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด แบ่งเขตการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด เป็น 1 เขตเลือกตั้ง สมาชิกสภา เป็น 18 เขต ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด ส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมการเมืองเสมอมาและประชาชนยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนอแนะในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.ด้านประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง มีประชากรทั้งสิ้น 9,875 คน แยกได้ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	ประชากรรวม (คน)
1	กำแพง	184	338	321	659
2	หัวงัว	208	390	356	746
3	โนนยาง	151	283	255	538
4	กุดหิน	235	423	446	869
5	หนองเหี้ย	147	262	229	491
6	หนองตาไก้	141	227	248	475
7	กำแพง	174	294	299	593
8	คำเอ็นอ้า	91	179	161	340
9	หัวงัว	149	284	268	552
10	โคกสวาท	150	287	274	561
11	โนนยาง	169	345	338	683
12	แสนศรี	121	172	173	345
13	ห้วยค้อ	71	116	118	234
14	หัวงัว	184	363	339	702
15	กุดหิน	66	114	112	226
16	กำแพง	167	306	270	576
17	โนนยาง	174	324	391	715
18	หนองเหี้ย	162	260	288	548

4.ด้านสังคม

ผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ยึดถือปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่ดี งานสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อนๆ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีทั้งเกษตรกรอินทรีย์และเกษตรกรทั่วไป คือใช้สารเคมีประเภทปุ๋ยบ้าง

4.1 ด้านการศึกษา

* โรงเรียนสังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 2 จำนวน 6 แห่ง จัดการศึกษาระดับ อนุบาล ประถมศึกษา ดังนี้

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	หมายเหตุ
1	โรงเรียนบ้านโนนยาง	113	
2	โรงเรียนบ้านหัววังอู่สุภราชฯ	185	
3	โรงเรียนบ้านหนองเหี้ย	62	
4	โรงเรียนบ้านหนองตาไก่	36	
5	โรงเรียนบ้านกุดหิน	83	
6	โรงเรียนชุมชนบ้านกำแมด	160	
รวม		639	

*ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด จัดการศึกษาระดับเด็กก่อนเกณฑ์ อายุ 3-5 ปี ดังนี้

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	หมายเหตุ
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนยาง	28	
2	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัววัง	20	
3	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดหิน	15	
4	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสุริโยกำแมด	34	
5	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดบ้านหนองเหี้ย	17	
6	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศรีนวนโคกสวาท	15	
รวม		129	

4.2 ด้านสาธารณสุข

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรในตำบลกำแพงมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดกับประชากรในหมู่บ้าน ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคเอดส์ ไข้เลือดออก มือปากเท้าในเด็กและโรคอื่นๆ อีกมาก

(1) หน่วยงานด้านสาธารณสุข

1.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวจัว

1.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกำแพง

(2) สถานการณ์/ปัญหาสุขภาพ

ประชาชนขาดการศึกษาต่อเนื่อง คุณภาพของการศึกษาในระบบยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานระดับประเทศ บุคลากรทางการแพทย์/สาธารณสุขมีน้อย ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพอนามัยไม่ดี ประชาชนมีหนี้สินมาก มีการอพยพแรงงานมาก แรงงานขาดทักษะและวินัย ปัญหาสตรีและเด็ก คนพิการ มีผู้สูงอายุมากขึ้นเป็นภาระที่ต้องดูแล

4.3 อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ทำลายทรัพย์สินของราชการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และวิธีการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด คือ การติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เป็นสาธารณะ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

4.4 ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการที่ทางสถานีตำรวจได้แจ้งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลทราบนั้นพบว่า มีผู้ติดยาเสพติดเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลก็

ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

4.5 การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้ ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ประสานการทำบัตรผู้พิการตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง ตั้งโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านคนจน

5.ด้านบริการพื้นฐาน

5.1 การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด และปัญหาความต้องการใช้ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ซึ่งในประชาชนมีความต้องการเป็นอย่างมาก แต่ด้วยเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลกำแมต ยังเป็นข้อจำกัดในการที่จะดำเนินการให้ประชาชนได้ทุกหมู่บ้าน

5.2 การประปา

องค์การบริหารส่วนตำบลมีกิจการประปาขนาดใหญ่มากระดับผิวดิน เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง สามารถให้บริการแก่บ้านหัวจัว หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 14 และมีน้ำใช้ตลอดปี ปัญหาคือ มีปัญหาเรื่องน้ำประปาขุ่น สาเหตุเนื่องมาจากเป็นประปาขนาดใหญ่ระดับผิวดิน ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการค่อนข้างมาก และประปาของแต่ละหมู่บ้านอีก 18 หมู่บ้านก็ยังไม่สามารถที่จะผลิตเป็นน้ำประปาสำหรับบริโภคได้ ต้องใช้งบประมาณสูงมากในการดำเนินการ หากแต่เมื่อมีงบประมาณและความจำเป็นก็จะสามารถดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้

5.3 โทรศัพท์

(1) ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 1 แห่ง

การใช้โทรศัพท์ของประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่แล้วจะมีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากสะดวกในการติดต่อสื่อสาร

(2) หอกระจายมีข่าวครบ 18 หมู่บ้าน

6.ด้านเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

ประชากรในเขตตำบลกำแมต ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา และอื่นๆ

6.2 การประมง

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนและเป็นอาชีพเสริมบ้างเป็นบางราย เช่น การเลี้ยงปลาในนาข้าว ในบ่อแปลงนา เพราะส่วนใหญ่จะเลี้ยงไว้เป็นอาหารในครัวเรือนเท่านั้น

6.3 การปศุสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค สุกร กระบือ

7.ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ

ข้อมูลทางด้านการเกษตร

หมู่บ้าน/ชุมชน	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)
กำแมด	8,361
กุดหิน	5,000
กุดหิน(ขันติธรรม)	1,211.1
คำเอ็นอ้า	2,000
หนองตาไ้	2,500
หนองเหี้ย	1,794
ห้วยงัว	7,000
ห้วยค้อ	2,010
แสนศรี	2,080
โคกสวาท	2,100
โนนยาง	6,627
รวมพื้นที่ทำการเกษตร ทั้งสิ้น 40,683.1 ไร่	

ปัญหาที่ประชาชนในหมู่บ้านประสบและมีผลต่อการทำการเกษตร

1. ฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง/น้ำไม่เพียงพอต่อภาคการเกษตร
2. ขาดปัจจัยการผลิต
3. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
4. ต้นทุนในการผลิตสูง เช่น ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน

ความต้องการของประชาชนพื้นที่เพื่อส่งเสริมการทำการเกษตร

1. บ่อบาดาลเพื่อการเกษตร/สระน้ำในไร่นา/คลองน้ำ/คลองส่งน้ำ
2. ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร
2. องค์ความรู้ในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

8. ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

8.1 การนับถือศาสนา

ผู้คนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ

วัด มีวัด 13 แห่ง สำนักสงฆ์ 2 แห่ง

8.2 ประเพณีและงานประจำปี

- บุญคุณลาน เดือนยี่ เป็นบุญที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงความเคารพ ในปัจจัยยังชีพของคน คือ ข้าวที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับลูกหลานในการที่ได้ข้าวมานั้นยากลำบากและถือว่าปีใดบุญคุณมีข้าวเยอะแสดงว่าปีนั้นมีความอุดมสมบูรณ์ดีและเป็นการทำให้เกิดสิริมงคลแก่ชาวบ้านและขอบคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ผีปู่ตา ผีตาแฮก เจ้าแม่โพสพ ที่ประทานข้าวมาอย่างอุดมสมบูรณ์

- บุญเผาหรือบุญมหาชาติ เดือนสี่ เป็นบุญที่ทำเกี่ยวกับเรื่องพระเวสสันดรนิยมนำในเดือนสี่ ซึ่งก่อนจัดงานมีการประชุมจัดเตรียมอาหารคาวหวานเพื่อถวายแก่พระสงฆ์ และแขกผู้มาร่วมงานและปัจจัยไทยทานสำหรับใส่ภัณฑ์เทศน์ ทางวัดก็มีการแบ่งหน้งเป็นภัณฑ์มอบให้พระภิกษุสามเณรวัดต่างๆเตรียมไว้เทศน์

- บุญสงกรานต์ บุญเดือนห้า บุญมหาสงกรานต์หรือตรุษสงกรานต์ ของภาคอีสานกำหนดขึ้นในเดือนห้า มี 3 วัน ตั้งแต่วันที่ 13 วันมหาสงกรานต์ 14 วันเนา 15 วันสุดท้ายเป็นวันเถลิงศก ชาวอีสานถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ พิธีในแต่ละท้องถิ่นอาจต่างกัน เหมือนกันก็คือการสรงน้ำพระพุทธรูป

- บุญบั้งไฟ บุญเดือนหก บุญบั้งไฟมีความสำคัญต่อชาวอีสานมาก เพราะเชื่อว่าบุญประเพณีนี้ จะทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของฟ้าฝนข้าวปลาอาหารพืชพรรณเจริญเติบโตงอกงามดีและนำมาซึ่งความสนุกสนาน เกิดความหวังในชีวิต เหมือนมีที่พึ่งอยู่ใกล้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพราะมีความเชื่อมาจากเรื่องพญาแถน (เทวดาชาวอีสาน) ที่ดลบันดาลให้ความอุดมสมบูรณ์จึงมีการทำบุญบูชาพญาแถน และบูชามหาดิถีหลักเมืองทุกปี เพราะเชื่อว่าหากไม่ทำจะทำให้ฝนตกไม่ตามฤดูกาล เกิดโรคระบาดต่างๆได้

- บุญเข้าพรรษา พรรษา คือ ฤดูฝน ฝนปี ซึ่งชาวอีสานออกสำเนียง บุญเข้าวัดสา ส่วนไทยปัจจุบันนิยมใช้คำว่าพรรษาซึ่งเป็นบุญที่สำคัญแก่ทุกคนในไทย เป็นช่วงที่ต้องจำพรรษา ซึ่งเป็นบุญที่สำคัญแก่ทุกคนในไทย เป็นช่วงที่พระต้องจำพรรษา เพื่อศึกษาธรรมไม่ต้องเดินทางไปค้างคืนที่ไหน และเชื่อว่าการทำบุญช่วงนี้จะได้กุศลมากเหมือนบุญออกพรรษาเพราะเป็นช่วงที่พระมีเจตนาสร้างบุญ สะสมบารมีจิตแน่วแน่ในคำสอน

- บุญข้าวประดับดิน เป็นบุญสิ้นเดือนเก้า ที่เรียกอีกอย่างว่า บุญข้าวสาก นำอาหารคาวหวาน หมากพลูบุหรี่ยัดใส่กระตางวางไว้บนพื้น ใต้ต้นไม้เพื่อเป็นการเซ่นดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ ที่มีความสำคัญต่อชาวอีสานเพราะเชื่อว่าเป็นบุญที่ต้องส่งส่วยให้กับผีฮักและผีบรรพบุรุษ เพื่อให้เกิดความเป็นอยู่ ทรัพย์สิน ข้าวปลาอาหารอุดมสมบูรณ์ไม่มีภัยร้ายใดๆ มาเยือน

- บุญข้าวสาก เป็นบุญที่ทำเพื่ออุทิศให้แก่ผู้ตายหรือเปรตโดยมีเวลาห่างจากบุญข้าวประดับดินเพียง 15 วัน เป็นวันที่เปรตต้องกลับไปอยู่ของตน ซึ่งทั้งสองบุญนี้จะมีลักษณะคล้ายๆกัน คือ การห่อข้าวส่งให้เปรตรวมทั้งบรรพบุรุษญาติพี่น้องของผู้ทำบุญด้วยและเปรตไม่มีญาติด้วย

- บุญออกพรรษา เป็นวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เป็นวันออกพรรษา วันปวารณา เป็นบุญที่สำคัญ เพราะเชื่อว่าพระสงฆ์ได้อยู่จำพรรษาเป็นเวลาไตรมาส(๓เดือน) ย่อมมีความบริสุทธิ์

- บุญกฐิน กฐิน คือไม้สะดึง ที่ใช้สำหรับซึ่งผ้าเวลาจะเย็บผ้าจีวรพระในการเย็บให้สะดวกขึ้น จึงเป็นที่มาของผ้ากฐิน คือ ผ้าจีวร สบงหรือผ้าถุงห่มที่จะนำไปถวายพระนั่นเองบุญกฐินจึงบุญที่ต้องนำเข้าไปถวายพระเป็นสำคัญ บุญกฐินเป็นบุญที่สุดท้ายของฮีตเดือนสิบสองของชาวอีสาน ถือว่าเป็นบุญที่ให้ อนิสงส์แก่ผู้ทำบุญอย่างมากเพราะจะได้ถวายจีวรให้แก่ภิกษุที่ครบไตรมาสเท่านั้น และเป็นบุญที่อยู่ในช่วงข้าวใหม่ปลามัน

9. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำธรรมชาติ ในพื้นที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนี้

อ่างเก็บน้ำ อ่างธรรมานุรักษ์

ลำห้วย ห้วยทรพี ห้วยแดง ห้วยโสกช้าง ห้วยพันโบม ห้วยกระห้อย ห้วยค้อ
ห้วยดง, สำโรง

ฝายน้ำล้น หนองฝายไต้ ฝายน้ำล้นห้วยทรพี ฝายหนองแต้ ฝายห้วยพันโบม ห้วยโสกช้าง ห้วยสำโรง
ฝายน้ำล้นบ้านหนองเหี้ย

ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกำแมต ส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ ป่าไม้ พื้นที่ของป่าไม้ ส่วนมากเป็นป่าไม้ ป่าเต็งรัง และป่าดงดิบแล้ง